

8^ο ΓΕΛ ΠΑΤΡΑΣ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΑΔΙΟΔΡΟΜΙΑΣ «Τη γλώσσα μου έδωσαν
ελληνική»

Τίτλος προγράμματος

«Συνάντηση στο λόφο με τις παπαρούνες»

Σχολ. Έτος 2014-2015

Η ΟΜΑΔΑ ΜΑΣ

ΟΙ ΜΑΘΗΤΕΣ

ΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΥ ΝΕΚΤΑΡΙΑ (Α2)
ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ (Α1)
ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΥ ΟΛΓΑ (Α3)
ΚΟΥΤΡΟΥΜΠΙΑ ΕΛΠΙΔΑ (Β2)
ΜΑΡΜΑΓΚΑ ΕΛΕΝΗ – ΔΑΝΑΗ (Α3)
ΜΕΣΣΑΛΑ ΜΑΡΙΑ (Α5)
ΜΕΤΑΞΑ – ΜΑΡΙΑΤΟΥ ΜΕΛΙΝΑ (Α1)
ΜΠΑΡΛΟΣ ΚΛΕΑΝΘΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ (Α3)
ΜΠΑΤΡΑΛΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ (Β4)
ΜΠΟΥΜΠΟΥΚΑΣ ΑΝΔΡΕΑΣ (Α3)
ΝΤΑΣΙΟΥ ΧΡΥΣΟΒΑΛΑΝΤΗ ΕΙΡΗΝΗ (Α3)
ΠΟΛΙΤΗΣ ΑΝΤΩΝΗΣ (Β4)
ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΥ ΑΓΓΕΛΙΚΗ (Α3)
ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΥ ΑΡΕΤΗ (Β2)
ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΠΟΥΛΟΥ ΕΛΕΝΗ (Α5)
ΨΑΡΡΟΥ ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ (Α5)

ΟΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ

ΚΟΥΤΕΝΤΑΚΗ ΟΛΓΑ
ΛΑΝΤΑ ΘΕΟΔΩΡΑ
ΣΙΑΚΟΒΕΛΗ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ
ΟΙΚΟΝΟΜΟΠΟΥΛΟΥ ΑΓΓΕΛΙΚΗ

Εισαγωγή

Κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους 2014-2015 μαθητές Α' και Β' τάξης του 8^{ου} ΓΕΛ Πάτρας συμμετείχαν στο πρόγραμμα Αγωγής σταδιοδρομίας :«Τη γλώσσα μου έδωσαν ελληνική» με τίτλο «Συνάντηση στο λόφο με τις παπαρούνες». Στα πλαίσια αυτού του προγράμματος οι μαθητές ασχολήθηκαν με τη ζωή και το έργο του Στράτη Μυριβήλη.

Στόχοι του προγράμματος

- Να καλλιεργήσουν οι μαθητές τη συνεργασία και την ομαδικότητα μέσω της διερευνητικής εργασίας και της ανταλλαγής και σύνθεσης απόψεων, κρίσεων και ερμηνευτικών αντιλήψεων.
- Να εξοικειωθούν με όλα τα είδη ανάγνωσης
- Να καλλιεργήσουν τη φιλιαναγνωσία
- Να αποκτήσουν θετική στάση απέναντι στις κλασικές σπουδές
- Να μάθουν να αναλύουν το μήνυμα που αναδύεται μέσα από λογοτεχνικά κείμενα
- Να μάθουν να μετουσιώνουν και να μεταφέρουν τα συναισθήματά που τους προκαλεί μια λογοτεχνική ανάγνωση σε μια ζωγραφιά ή σε μια βιβλιοκριτική.

ΣΤΡΑΤΗΣ ΜΥΡΙΒΗΛΗΣ(1892-1969)
Ο ΑΝΤΙΠΟΛΕΜΙΚΟΣ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ

ΛΙΓΑ ΛΟΓΙΑ ΓΙΑ ΤΗ ΖΩΗ ΤΟΥ...

- Ο Στράτης ή Στρατής Μυριβήλης γεννήθηκε στη Συκαμιά(ή Σκαμνιά) της Μυτιλήνης το 1892. Ο πατέρας του ήταν τύπος φιλοσοφημένου και μερακλή αγρότη .Ο Μυριβήλης τον χαρακτηρίζει «Τολστόι της Σκαμνιάς» σε μια φωτογραφία του.
- Είχε για δάσκαλό του τον Σπυριδωνα Αναγνώστου, γνωστό λαογράφο και γλωσσολόγο, ο οποίος τον έκανε να αγαπήσει την ελληνική γλώσσα και ενίσχυσε το πατριωτικό του φρόνημα. Έκανε τις σπουδές του σε διάφορα σχολεία της πατρίδας του και αργότερα πήγε στην Αθήνα για να σπουδάσει Νομική . Όταν ήρθε στην Αθήνα για να σπουδάσει και να δουλέψει ως δημοσιογράφος, αντιμετώπισε σοβαρά οικονομικά προβλήματα .Απογοητεύεται από την κατάσταση που βρίσκει, γιατί αλλιώς φανταζόταν μια ρομαντική εποχή , αλλά βλέπει ότι επικρατεί μια δύσκολη κατάσταση και νιώθει θλίψη μέσα του.
- Όντας επηρεασμένος από το πολιτικό κλίμα και την ιδεολογία του Ελευθέριου Βενιζέλου καθώς και από το γεγονός ότι η πατρίδα του βρισκόταν υπό τουρκοική κατοχή, έλαβε μέρος στους βαλκανικούς πολέμους (1912-1913) και αργότερα στον Α' Παγκόσμιο πόλεμο και στη Μικρασιατική εκστρατεία.
- Ο χαρακτηρισμός « Παπαδιαμάντης της Μυτιλήνης» δηλώνει τη μεγάλη επίδραση που είχε ασκήσει πάνω του ο ξεχωριστός αυτός συγγραφέας .
- Είναι εμπνευσμένος από τα αιτήματα του δημοτικισμού .Η γλώσσα του είναι πλούσια σε αποχρώσεις. Το ύφος του είναι σκληρό επίμονο, ζητητικό και απειλητικό .
- Είχε διαβάσει πολλά ταξιδιωτικά βιβλία και μυθιστορήματα.

ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΟΥ

Ο Στράτης Μυριβήλης γεννημένος το 1892 στη Λέσβο έχει αναδειχθεί σε έναν από τους σημαντικότερους Έλληνες λογοτέχνες, καθώς κατάφερε, παρά τις αντιξοότητες να ταράξει τα λογοτεχνικά ρεύματα της εποχής και να ξεχωρίσει ανάμεσα σε μεγάλους συγγραφείς της εποχής του.

Μελετώντας κανείς το έργο του, διακρίνει ξεκάθαρα ότι ανήκει στη γενιά που πολέμησε για την ανόρθωση του ελληνισμού και στράφηκε στον εθνικισμό αναζητώντας την ελληνική λαϊκή παράδοση.

Ένας άλλος βασικός άξονας πάνω στον οποίο βασίστηκε είναι ο αντιμιλιταρισμός και τα πολεμικά μηνύματα τα οποία βασίζονται άλλοτε στο ρεαλισμό και άλλοτε στο λυρισμό και τα οποία κορυφώνονται στο έργο του «Η ζωή εν τάφω».

Όσον αφορά το «πράσινο βιβλίο», πρόκειται για μια συλλογή διηγημάτων που αναλύουν μια πληθώρα θεμάτων και ξεδιπλώνουν σε όλο τους το εύρος όλα τα ζητήματα με τα οποία ασχολήθηκε ο Μυριβήλης.

Τέλος η αντίθεση μεταξύ της παράδοσης και της ανανέωσης βοηθούν να συνθέσουμε το πορτραίτο του μεγάλου αυτού λογοτέχνη.

Το «Βυσσινί βιβλίο»: Περιγραφή έργου: «ΦΥΛΑΚΙΟ ΒΗΤΑ ΔΥΟ». Το φυλάκιο αυτό ήταν το μέρος, όπου ο Μυριβήλης μαζί με άλλους στρατιώτες περνούσε μέρες και νύχτες του χειμώνα, τότε στα χρόνια του πολέμου. Ήταν ένα απόμακρο μέρος κοντά σε μια γέφυρα ενός μεγάλου ποταμού, πάνω από την Έδεσσα. Τα βράδια τα πέραγε σε ένα ερείπιο.

Ο Μυριβήλης διηγείται τις εμπειρίες του από τότε που ξεκίνησε για το ταξίδι, όταν ήταν γύρω στα είκοσι. Μας αναφέρει το πόσο δύσκολο ήταν να περπατάνε μέρες και νύχτες χωρίς νερό και ύπνο μέσα στην καυτή ζέστη του καλοκαιριού. Επιπλέον διηγείται κάποια περιστατικά που συνέβησαν ανάμεσα στους στρατιώτες, όπως για παράδειγμα το ξύλο που έτρωγαν από τον ανθυπασπιστή. Ο Μυριβήλης ήταν υποδεικανέας τότε.

Ζωή εν τάφω

Η Ζωή εν Τάφω είναι ίσως το γνωστότερο βιβλίο του Μυριβήλη, στο οποίο περιγράφονται παραστατικά οι εμπειρίες του συγγραφέα από τον Α' Παγκόσμιο πόλεμο και κυρίως από τη ζωή του στα χαρακώματα, καθώς και τη μετέπειτα ζωή του στη στη Μυτιλήνη. Ο πόλεμος στάθηκε μια «καυτερή» εμπειρία από την οποία μπορεί δύσκολα να λυτρωθεί. Η ζωή εν τάφω αποτελείται από ενότητες οι οποίες παρουσιάστηκαν ως κεφάλαια ενιαίου έργου, ενώ στην πραγματικότητα είναι μεμονωμένα χωρία ποικίλης ύλης με τη μορφή επιστολής, τα οποία οφείλουν τη θεματική τους συνοχή στην πρωτόγονη εμπειρία του πολέμου για τον Μυριβήλη. Διαμαρτύρεται απέναντι στην τυφλή βιαιότητα του πολέμου και της άθλιας ζωής στα χαρακώματα, δίνοντας έμφαση με νατουραλιστικές περιγραφές, έχοντας ως σκοπό να προκαλέσει φρίκη. Άλλοτε πάλι εικστασιάζεται απέναντι σε καταστάσεις που ικανοποιούν το πάθος για τη ζωή, όπως στο σημείο όπου μέσα στο ζόφο του πολέμου στα χαρακώματα, ανακαλύπτει μια παπαρούνα υποβάλλοντας μια έντονη λυρική συγκίνηση.

- **Για το διήγημα «Τα ζα»** από το μυθιστόρημα «Η ζωή εν τάφω» (Περίληψη του έργου)

Αναφέρεται στα ζώα που συμμετείχαν στον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο. Μάλιστα, πιο συγκεκριμένα λαμβάνει χώρα στην πόλη Κούπα, έξω από τη Θεσσαλονίκη, στα σύνορα της Ελλάδας με τη Βουλγαρία και τη Γιουγκοσλαβία. Αναφέρονται οι φρικαλεότητες και οι βιαιότητες του πολέμου κυρίως στα ζώα ή ζα, όπως τα ονομάζει ο συγγραφέας. «Θα ρρώ πως όταν καμιά φορά οι άνθρωποι βγάλουν από μέσα τους την επιληψία του ομαδικού σκοτωμού, θάχουν όλο το δίκιο να ντρέπονται σ' όλη τους τη ζωή και μόνο γι' αυτό: που τραβήξαν και τα' αθώα τα ζα στον πόλεμο. Στοχάζομαι πως κάποτε θα είναι ένα από τα πιο μαύρα σημάδια της Ιστορίας των Ανθρώπων», λέει στο διήγημα χαρακτηριστικά ο συγγραφέας. Τονίζει την άσχημη πλευρά του πολέμου, που μόνο άσχημη και καταστροφική μπορούμε να την χαρακτηρίσουμε, πόσο μάλλον και αν συμμετέχουν τα ζώα που είναι τα μόνα αθώα πλάσματα στην περίπτωση αυτή. Επιπλέον ο πόλεμος εξελίσσεται την περίοδο της Άνοιξης, που όλα τα πλάσματα, άνθρωποι και ζώα, είχαν τη φλογερή επιθυμία να ζήσουν όσο οποιαδήποτε άλλη εποχή του χρόνου, θέλουν να ζήσουν τις τόσο όμορφες χαρές της φύσης, να αναπαραχθούν. «Τότες προσέξανε πως ήταν χαρά Θεού πάνω στης γης, κι ο Έρωτας κέντριζε όλα τα πάντα, από τα μαμούδια ως τα λουλούδια, να μούνε μέσα στο παναιώνιο πανηγύρι της αναπαραγωγής. Οι γαιδάραι ακούσαν το μεγάλο πόλεμο και απάντησαν με το ερωτικό τους σάλπισμα: Παρών! Υπάκουγα γεμάτα αθωότητα κι ανηξεριά σαν όλα τα ζα», γράφει χαρακτηριστικά ο συγγραφέας. Επιπρόσθετα μπορεί να γίνει διακριτή και αντιληπτή η ευαισθησία και η φιλευσπλαχνία του συγγραφέα απέναντι σ' αυτά. Ο συγγραφέας περιγράφει παραστατικά κάποιες φρικτές και βίαιες εικόνες των ζώων στον πόλεμο. «Πεθαίνανε στο τέλος βρέχοντας τα λουλούδια με το αίμα τους, και τα μεγάλα μάτια ήταν γεμάτα απορίες και πόνους». Ο Στράτης Μυριβήλης σαν μια ειρηκτική και επιβλητική φιγούρα έζησε από κοντά τις φρικτές και αποτρόπαιες συνθήκες του πολέμου, υπερασπιζόμενος το καθετί αδύναμο στη γη. Μέσα από τις ευαισθησίες και τον «ωμό» ρεαλισμό που τον διακατείχε προσπαθούσε να προβάλλει κάποια πρότυπα προς τους αναγνώστες και να τους ευαισθητοποιήσει ακόμα περισσότερο.

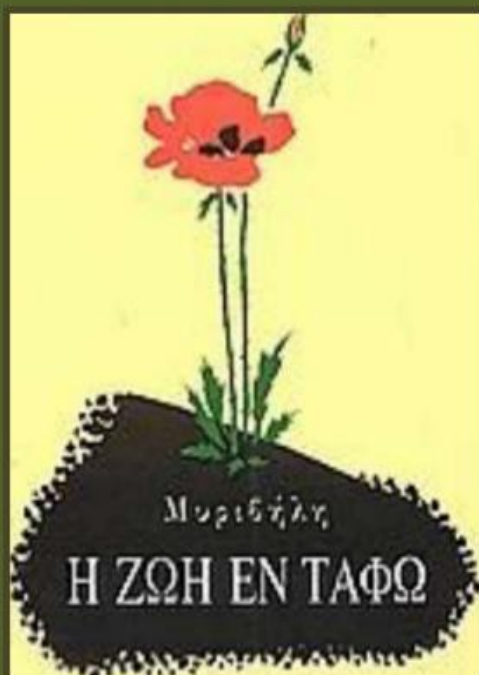
- Στην προσπάθεια μιας γενικότερης αποτίμησης του έργου του Μυριβήλη «Η ζωή εν τάφω», είναι ανάγκη να τονίσουμε τον αντιπολεμικό του χαρακτήρα. Ο συγγραφέας μας περιγράφει τις φρικαλεότητες του πολέμου, στον οποίο είχε συμμετάσχει και ο ίδιος, προβάλλοντας ένα ηχηρό αντιπολεμικό μήνυμα. Συγκεκριμένα, επισημαίνει πως σε συνθήκες ένοπλης διαμάχης ο άνθρωπος αποκτηνώνεται, μεταστρέφεται ψυχικά, γίνεται παγερός δολοφόνος και τελικώς χάνει την ανθρωπιά του. Όλα αυτά παίρνουν υπόσταση με μια μορφή γλαφυρής δημοτικής γλώσσας, σε ύφος παραστατικό και αρκετά εμπνευσμένο. Σε τελευταία ανάλυση υπάρχει στο Μυριβήλη ένας χαρακτηριστικός συνδυασμός ρεαλισμού και λυρισμού, ο οποίος επιτρέπει στον αναγνώστη να κοινωνήσει στα μηνύματα και στις αξίες που πρεσβεύει ο αφηγητής...
- Το βιβλίο («Η ζωή εν τάφω») αφηγείται την ιστορία ενός καθημερινού ανθρώπου, με τις ευαισθησίες και τις αξίες του, που παλεύει να κρατήσει το χαρακτήρα του μέσα στο μέτωπο του πολέμου. Ζει στιγμές ανατριχιαστικές, εξαθλίωσης και αμφιβολίας, για τη ζωή και την ύπαρξη του ανθρώπου. Πάντα όμως ελπίζει για ένα καλύτερο αύριο και παλεύει για την επιβίωσή του.

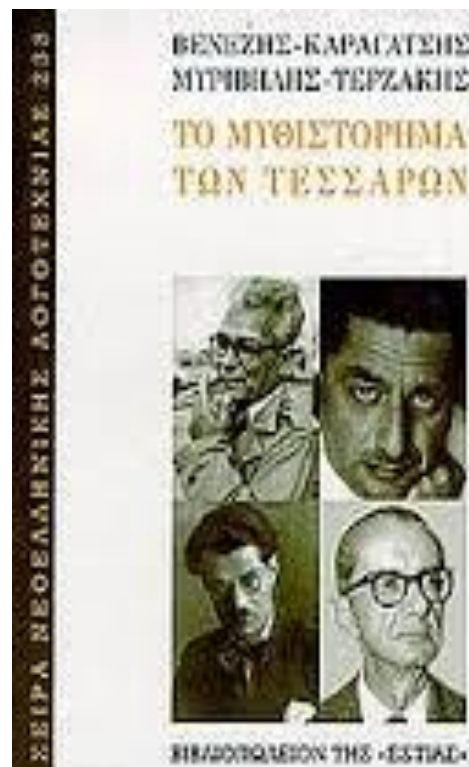
ΤΑ ΕΞΩΦΥΛΛΑ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ ΤΟΥ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ

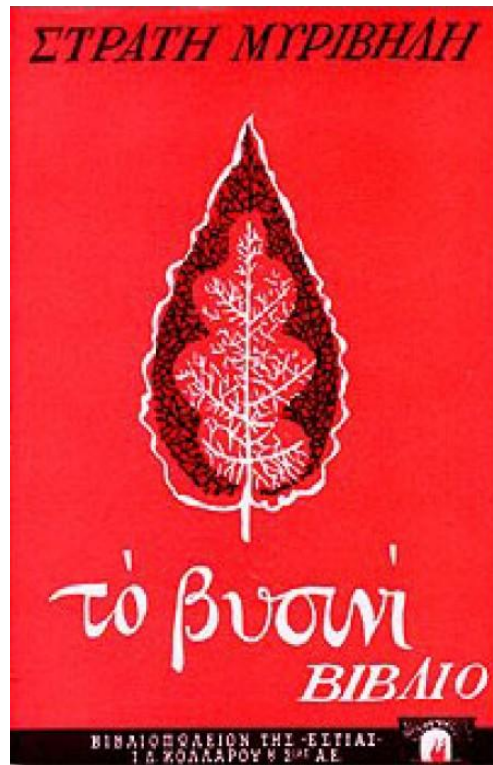
Η ΖΩΗ ΕΝ ΤΑΦΩ

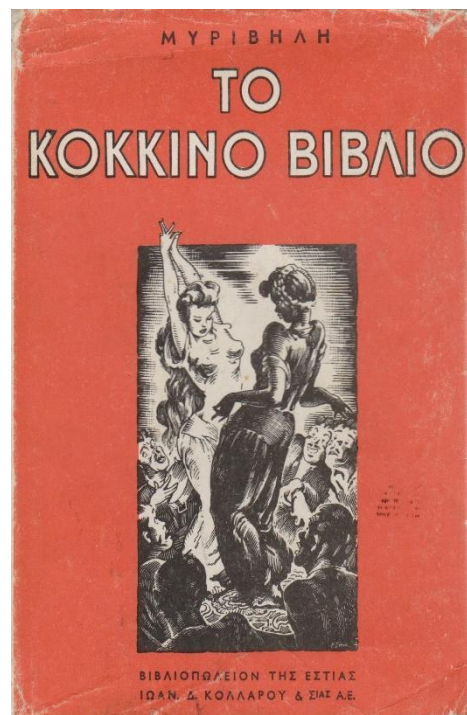

ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

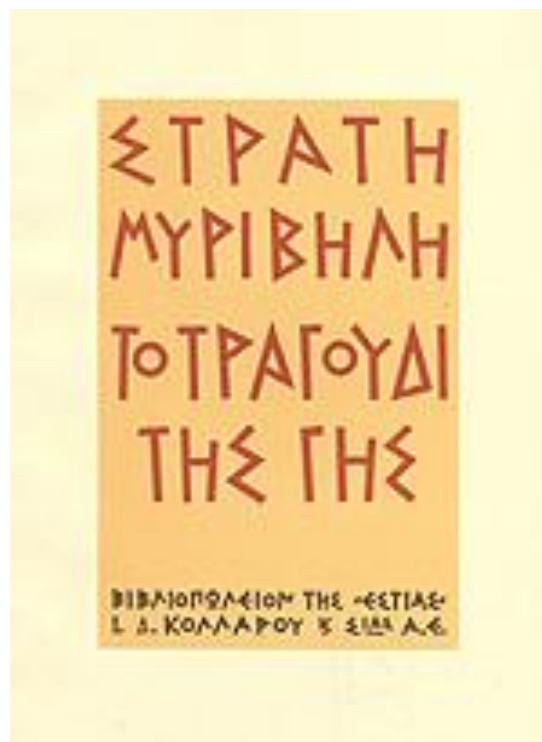

ΝΟΥΒΕΛΕΣ

ΑΛΛΑ ΕΡΓΑ

Οι Ζωγραφιές μας

Επίλογος

Η διαδρομή ως το λόφο με τις παπαρούνες ήταν γεμάτη με εμπειρίες και γνώσεις για έναν λογοτέχνη που έχει προσφέρει πολλά.

Βιβλιογραφία

Mario Vitti, *Ιστορία της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας* (Εκδόσεις Οδυσσέας)
Λίνος Πολίτης, *Ιστορία της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας*, Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης, Αθήνα 1993
Τα βιβλία του συγγραφέα

Ηλεκτρονικές πηγές

Πύλη για την Ελληνική Γλώσσα/ Ιστορία της Νεοελληνικής λογοτεχνίας

http://www.greek-language.gr/Resources/literature/education/literature_history/search.html?details=63

Εθνικό κέντρο βιβλίου / Αρχείο Λογοτεχνικών Περιοδικών

<http://www.ekebi.gr/magazines/flipbook/showissue.asp?file=115304&code=5548>

<https://www.google.gr/search?q=%CE%B5%CE%B9%CE%BA%CE%BF%CE%BD%CE%B5%CF%82+%CE%B3%CE%B9%CE%B1+%CF%84%CE%BF+%CE%BC%CF%85%CF%81%CE%B9%CE%B2%CE%B7%CE%BB%CE%B7&biw=1858&bih=977&tbm=isch&tbo=u&source=univ&sa=X&ved=OCAQsARqFQoTCK7p6qfzicYCFYqVLAodpMwAsg#tbm=isch&q=%CE%B5%CE%B9%CE%BA%CE%BF%CE%BD%CE%B5%CF%82+%CE%B3%CE%B9%CE%B1+%CF%84%CE%B1+%CE%B2%CE%B9%CE%B2%CE%BB%CE%B9%CE%B1+%CF%84%CE%BF%CF%85+%CE%BC%CF%85%CF%81%CE%B9%CE%B2%CE%B7%CE%BB%CE%B7> Εικόνες για το έργο του Μυριβήλη